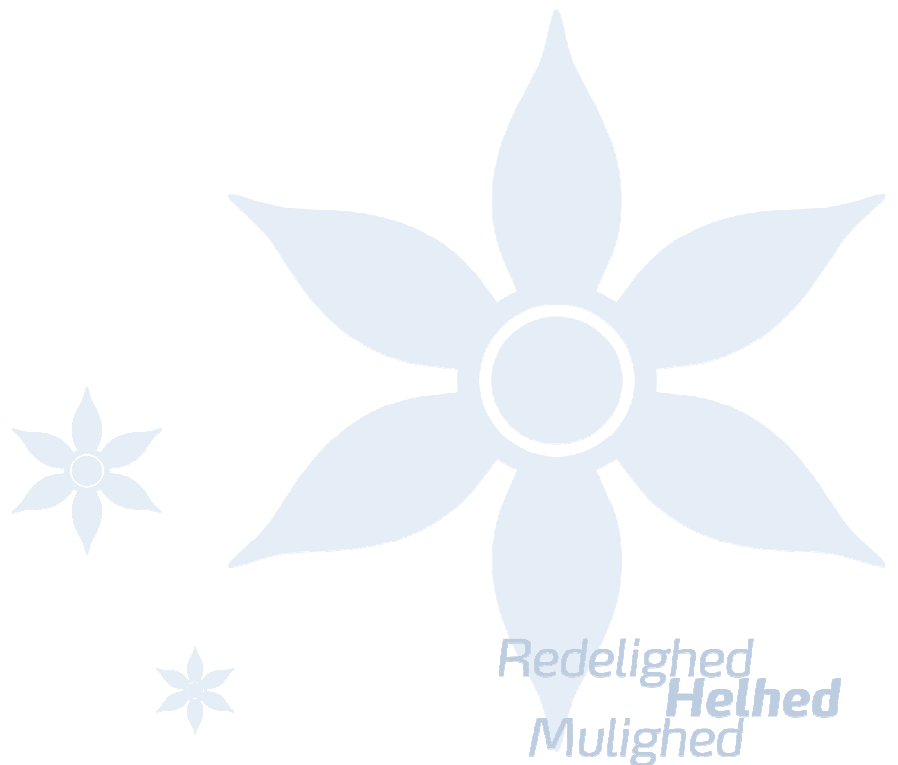

Halsnæs
Kommune

***§ 16 miljøgodkendelse af udbringnings-
arealer Amtsvejen 280, 3390 Hundested***

Registreringsblad

Titel:	§ 16 miljøgodkendelse udbringningsarealer Amtsvejen 280, 3390 Hundested.
Dato for godkendelse:	11. august 2010
Virksomhedens navn:	Grønnæssegård I/S
CVR-nr:	30304098
Ejendomsnummer:	2600015723
Matr. nr. og ejerlav:	1i, 1cx, 1cy, 1cz, 1a, 1c og 1e, Grønnessegård Hgd., Torup
Adresse:	Amtsvejen 280, 3390 Hundested.
Ansøger:	Ditlev Hasselbalch
Konsulent:	Henriette Fries v. Nature Consult ApS, Vester Voldgade 83, 2. sal, 1552 København V, tlf.: 41 93 37 06, e-mail: jba@hflc.dk
Tilsynsmyndighed:	Halsnæs Kommune
Rådgiver:	Orbicon, Amalie Enk, KS Martin Pedersen
Kontrolleret af:	

Ikke-teknisk resumé

Ditlev Hasselbach har søgt Halsnæs Kommune om godkendelse af udbringningsarealer på ejendommen Amtsvejen 280, 3390 Hundested.

Ansøgningen vedrører godkendelse af alle ejendommens udspretningsarealer, i alt 330,51 ha hvoraf de 305,09 ha modtager husdyrgødning.

Denne ansøgning indsendes i forbindelse med at der søges om miljøgodkendelse af kvægbrug på Sverkilstrupvejen 56, 3390 Hundested. Der ansøges om tilladelse til udbringning af ca. 331 DE. På nuværende tidspunkt er der kun truffet aftaler om at modtage 141,9 DE fra anden bedrift. Dette skyldes at gyllen ikke nødvendigvis udbringes på samme areal hvert år, men der hvor det sædskiftemæssigt er mest hensigtsmæssigt for driften af arealerne. I før-situation er der udbragt 34 DE fra egen besætning.

Udbringningsarealet til Amtsvejen 280 er beliggende i nitratklasse 1 og fosforklasse 0 samt i område med henholdsvis almindelige og særlige drikkevandsinteresser. En del af udbringningsarealet (ca. 25 ha) er beliggende i nitratfølsomt indvindingsområde, arealerne modtager ikke husdyrgødning. Ingen af arealerne i udbringningsarealet er registreret som beskyttede naturtyper efter § 3 i Naturbeskyttelsesloven.

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger meddeler Halsnæs Kommune en § 16 godkendelse til arealerne på en række anførte vilkår.

Indholdsfortegnelse

Indholdsfortegnelse	3
Indledning	4
Klagevejledning og offentliggørelse	6
Generelle vilkår	8
Drift	8
Vilkår for udspretningsarealer	9
Udbringning	9
Halsnæs Kommunes samlede vurdering	11
BAT (bedste tilgængelige teknik) - Udbringning	11
Påvirkning af grundvand	12
Påvirkning af overfladevand	12
Påvirkning af natur	14
Miljøteknisk beskrivelse	19
Oplysninger om ansøger og ejerforhold	19
Bilag 1: Bruttoarealkort	20
Bilag 2: Arealer ift. § 7, Natura 2000-områder	21
Bilag 3: § 3 natur ved arealerne	22
Bilag 4: Drikkevandsområder	23

Indledning

Ditlev Hasselbalch, Amtsvejen 280, 3390 Hundested, har ansøgt Halsnæs Kommune om en § 16 godkendelse af ejendommens eget/forpagtede jorder.

Ansøgningen vedrører et udspretningsareal på 305,09 ha som skal anvendes til udspretning af husdyrgødning svarende til i alt ca. 331 DE. Dette er sammensat af 34 DE husdyrgødning fra kvæg på egen bedrift, 141,9 DE modtages fra Sverkilstrupvejen 56 og 155 DE der ikke er aftale på. Ansøgningen er indsendt fordi at ejendommen Sverkilstrupvejen 56 ønsker at udvide produktionen af kvæg og skal afsætte en øget mængde kvæggødning til Amtsvejen 280. På Amtsvejen 280 udsprede husdyrgødning svarende til 1,08 DE pr. ha.

Læsevejledning

Godkendelsen er opbygget, først med vilkår som står sammen med konklusionerne fra den samlede vurdering, derefter følger Halsnæs Kommunes samlede vurdering samt en miljøteknisk beskrivelse af bedriften.

Sagens bilag

Følgende oplysninger er indgået i behandling af sagen:

- Ansøgning (skemanummer 9805) af den 29. oktober 2008 (version 4).
- Genberegnet den 9. april 2010, med:
Interface version 4.0.8 - Uploadet 08. november 2009
FarmN version: 3.1 - Beregningsmotor: 3.1

Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet i henhold til reglerne i Husdyrloven¹ med tilhørende bekendtgørelse om godkendelse af husdyrbrug² samt Skov- og Naturstyrelsens vejledning om tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Derudover er der foretaget en vurdering af ansøgningen jf. reglerne i Habitatbekendtgørelsen³. Jf. denne skal kommunen før der træffes afgørelse til et husdyrbrug, foretage en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt.

Husdyrlovens beskyttelsesniveau, afskæringskriterier

¹ Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (LBK nr. 1486 04/12/2009)

² Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 294 af 31/03/2009.

³ Bekendtgørelse nr. 408 af 01/05/2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

Godkendelsen er vurderet i henhold til Husdyrlovens og Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveauer, afskæringskriterier samt i henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsen⁴, Skov- og Naturstyrelsens vejledning om tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug samt Habitatbekendtgørelsen⁵.

Husdyrloven beskriver 4 beskyttelsesniveauer eller afskæringskriterier hvor de 2 er relevante for en § 16 godkendelse, nemlig:

1. Fosfor

- Natura 2000 områder overbelastet med fosfor
- Lavbund
- Lerjord

Alle udbringningsarealerne ligger i P-klasse 0 dvs. at der ikke er restriktioner udover harmonikravet. Jf. fosforberegningerne i ansøgningssystemet er fosforkravet overholdt.

Nitrat

- Overfladevand (nitratklasser 1-3)
- Grundvand (nitratfølsomme indvindingsområder)

En del af arealerne ligger i nitratklasse 1 (256,42 ha.). Kravet til nitrat i forhold til overfladevand er overholdt ved nedsat dyretryk (1,08 DE/ha).

Da arealerne som modtager husdyrgødning ikke er beliggende i nitratfølsomme områder, er der ikke beregnet for nitrat i forhold til grundvand.

Meddelelse om godkendelse

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger meddeler Halsnæs Kommune hermed godkendelse til ovennævnte ejendom på nedenstående vilkår. Det er endvidere Halsnæs Kommunes samlede vurdering, at miljøgodkendelsen, med de pågældende vilkår for drift af landbruget, **ikke** vil medføre en væsentlig virkning på miljøet.

Godkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må **ikke** ske udvidelse eller ændring i udspretningsareal, husdyrgødningsmængder og typer eller lignende ud over det ansøgte før ændringen er anmeldt og godkendt af tilsynsmyndigheden.

Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler even-

⁴ Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. nr. 1695 af 19/12/2006 med senere ændringer
⁵ Bekendtgørelse nr. 408 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter af 1. maj 2007.

tuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.

Godkendelse skal, jf. § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug, regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt, at foretage den første revurdering i 2018.

Det er overførslen af husdyrgødning fra et husdyrbrug med § 10, § 11 og § 12 godkendelser, der udløser krav om en § 16 godkendelse. Bliver overførslen ikke gennemført f.eks. fordi den planlagte udvidelse i forbindelse med § 10, § 11 eller § 12 husdyrbruget ikke gennemføres bortfalder § 16 godkendelsen med mindre der modtages anden husdyrgødning, som kræver en § 16 godkendelse. Hvis overførslen derimod påbegyndes og aftalen opsiges efter nogle år bortfalder § 16 godkendelsen derimod ikke, jf. dog lovens § 33 om bortfald ved manglende udnyttelse i 3 på hinanden følgende år.

Kommentarer til udvidelsen

Udkast til godkendelse har været sendt i partshøring fra 2. juli til 26. juli 2010. Udkastet har været fremsendt til ejer samt "enhver med væsentlig individuel interesse" (ses på nedenstående orienteringsliste).

I høringen er der indkommet bemærkninger fra Allan Jørgensen, Byaasgaard Camping, Amtsvejen 340, 3390 Hundested og Martin Nielsen, Ellingegaard, Amtsvejen 342, A, 3390 Hundested. Bemærkningerne er behandlet efter aftale med partshører.

Klagevejledning og offentliggørelse

Afgørelsen, der alene vedrører forholdene i henhold til Husdyrloven, kan inden 4 uger efter afgørelsens annoncering, dvs. inden den 15. september påklages til Miljøklagenævnet.

Klageberettiget er ansøger, klageberettigede myndigheder og organisationer og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagen jf. Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug § 84-87. Godkendelsen er offentliggjort ved annonce i Frederiksværk Uge og Halsnæs Posten den 17. august 2010

Godkendelsen kan påklages i overensstemmelse med reglerne i Lov om miljøgodkendelse af m.v. af husdyrbrug kapitel 7.

Eventuel klage stiles til Miljøklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV, men indsendes skriftligt til Halsnæs

Kommune, Rådhuspladsen 1, 3300 Frederiksværk eller pr. mail til mail@halsnæs.dk, som videresender klagen med sagens akter.

Klagen skal være modtaget af Halsnæs Kommune senest ved kontortids ophør onsdag den 15. september 2010.

En evt. klage har ikke opsættende virkning, medmindre Miljøklagenævnet bestemmer andet, hvorfor godkendelsen på eget ansvar kan udnyttes før klagefristen er udløbet iht. Husdyrlovens § 81, stk. 1.

Såfremt afgørelsen påklages, vil dette blive meddelt ansøger.

Denne afgørelse kan endvidere indbringes for domstolene, jf. Husdyrlovens § 90. En eventuel sag skal være anlagt inden 6 måneder efter annonceringen.

Med venlig hilsen

Arne Nielsen
Miljøsagsbehandler

Udkast til afgørelse er fremsendt til kommentering inden meddelelse af godkendelsen til følgende (partshøring):

-Ansøger:

Ditlev Hasselbalch, Amtsvejen 280, 3390 Hundested

-Konsulent:

Henriette Fries, Nature Consult, Vester Voldgade 83,2, 1552 København tlf.: 41 93 37 06, e-mail: hf@natureconsult.dk

-Husdyrgødningsproducent:

Jesper og Ole Lauritsen I/S, Svberkilstrupvejen 56, 3390 Hundested

- Ejere af forpagtede arealer:

Anders Spohr og Ulla Hasselbalch, Torpmaglevejen 56, 3390 Hundested

Benny Dalgaard Loft Sverkildestrupvejen 88, 3390 Hundested

Jørgen Straarup, Amtsvejen 315, 3390 Hundested

Steen Christensen, Torpmaglevejen 58, 3390 Hundested

Jesper Jensen, Ullerup Skovvej 30, 3390 Hundested

Jens Raunkjær, Torpmaglevejen 21, 3390 Hundested

Frank Radich Nielsen, Torupvejen 83, 3390 Hundested

- Vandværker: hvis der er arealer i indvindingsopland:

Halsnæs Vandforsyning, Ullerup Skovvej 20, 3390 Hundested, E-post: huvand@huvand.dk

Orienteret om meddelelse af denne godkendelse er:

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 84:

- Ejere: Ditlev Hasselbalch, Amtsvejen 280, 3390 Hundested (godkendelsen tilsendt)
- Miljøministeren: Miljøcenter Roskilde, Ny Østergade 7-11, 4000 Roskilde, E-post: post@ros.mim.dk.
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Hovedstaden, Borups Alle 177, blok D-E, 4, 2400 København NV, e-mail: hvs@sst.dk
- Enhver med væsentlig individuel interesse: (dem der er nævnt i ovenstående afsnit som har haft udkast til kommentering)

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 85:

- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia E-post: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup. E-post: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 3, Postboks 2188, 1017 København K. E-post: fbr@fbr.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1, 1651 København V. E-post: ae@aeraadet.dk

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 86 – lokale foreninger:

- Danmarks Naturfredningsforening, Lokalafdeling v. Knud Pedersen. tlf. 47 93 84 55 E-mail: kknpp@mail.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Lokalafdeling, halsnaes@dof.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund. Lokalafd. E-post:

•

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 87 – landsdækkende foreninger:

- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V. E-post: natur@dof.dk,
- Friluftsrådet, Scandiagade 12, 2450 København SV. E-post: fr@friluftsradet.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. E-post: dn@dn.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4 B, 2200 København N. E-post: info@ecocouncil.dk
- Dansk Botanisk Forening, Sølvgade 83, 1307 København K. E-post: dbotf@mail.tele.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten. E-post: jkt@sportsfiskerforbundet.dk

Generelle vilkår

Drift

Godkendelsen omfatter samtlige udspretningsarealer tilhørende ejendommen Amtsvejen 280, 3390 Hundested. Ditlev Hasselbalch tilknyttet CVR nr. 30304098 samt forpagtede arealer (arealerne fremgår af bilag 1).

Der må maksimalt udbringes husdyrgødning svarende til 330,9 DE på de ansøgte udbringningsarealer (305,09 ha ejet/lejet areal).

Vilkårene i denne godkendelse skal, hvis andet ikke er anført, være opfyldt fra den dato, hvor godkendelsen træder i kraft.

Udspretningen skal foretages i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for denne godkendelse, samt med de ændringer der eventuelt måtte fremgå af godkendelsens vilkår.

Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af miljøgodkendelsen på bedriften. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med relevante vilkår.

På bedriften er der 305,09 ha der må anvendes til udspretning af husdyrgødning.

Der må maksimalt udbringes husdyrgødning fra egen bedrift svarende til 34 DE

Der må årligt maksimalt modtages kvæggylle svarende til 297 DE kvæggødning til udbringning.

Der skal foreligge dokumentation for tilført mængde husdyrgødning.

Miljøteknisk vurdering

- Drift

Ejendommen har et udspretningsareal på 305,09 ha. I ansøgt drift produceres husdyrgødning på egen bedrift svarende til 34 DE kvæggødning. Derudover modtages kvæggylle svarende til i alt 296,9 DE. I alt giver dette 330,9 DE svarende til 33.395,50 kg N/år og 5.798,30 kg P/år.

Til ejendommen er der et bruttoareal på 330,51 ha, jf. bilag 1. Arealerne (21-1 og 1-0) benævnt aftaleareal er ejet af ejendommen på Amtsvejen 280 og der udbringes ikke husdyrgødning på disse to arealer.

Husdyrgødningsbekendtgørelsens tilladte 1,4 DE/ha er overholdt, da der udbringes 1,08 DE pr. Ha.

For at sikre overfladevandsområder mod forurening ved overløb eller tilbageløb ved påfyldning af marksprøjter, må marksprøjter ikke påfyldes vand fra vandløb, søer eller andre vådområder.

Vilkår for udspretningsarealer

Udbringning

Udbringning af husdyrgødning skal ske i overensstemmelse med reglerne om god landmandspraksis, således at lugtgener begrænses. Såfremt god landmandspraksis ikke efterleves, kan tilsynsmyndigheden meddele påbud med henblik på at sikre, at god landmandspraksis overholdes.

Ved transport af husdyrgødning på offentlige veje skal transportvognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således at spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal gødningen straks opsamles.

Efter udbringning af gylle på mark og fyldning af gyllevogne skal det sikres, at diverse rør og slanger m.v. er tørt, så der ikke spildes gylle på veje.

Udbringning af gødning mm. må ikke foretages på jord som er vandmættet, oversvømmet, frossen eller dækket af sne samt på stærkt skrånende arealer, hvor der er risiko for afstrømning.

Driften af udbringningsarealerne som ligger umiddelbart opad naturområder skal ske på en sådan måde, at naturområderne ikke skades og tilstanden ikke ændres.

Udbringning af gylle skal ske ved nedfældning på sort jord, græsmarker og vårsæd.

Det skal ved dyrkning og gødning af de vandløbsnære arealer sikres, at der ikke sker direkte afstrømning til vandløbet, og der må ikke etableres afvandingsrender på markerne til afledning af vand til vandløb.

Arealerne 21-1 og 1-0 må ikke modtage nogen for husdyrgødning.

Dokumentation i form af kvitteringer, sædskifte- og gødningsplaner, evt. forpagtnings- og overførelsesaftaler (af mindst 1 års varighed) m.v. opbevares i mindst 5 år og forevises på forlangende.

Miljøteknisk vurdering

Udbringning

Det sydvestligste udbringningsarealer (areal 8-0) er beliggende ca. 200 m inde for bufferzone II af det nærmeste beliggende § 7 området. Området er defineret som overdrev. Jf. bilag 2.

Nærmest § 3 beskyttet natur er søer, mose og eng der grænser op til udbringningsarealerne. Jf. bilag 3.

Nærmeste EU-habitatområde (Havet og kysten mellem Hundested og Rørvig nr. 134) er beliggende ca. 1,7 km vest fra udbringningsarealerne. Nærmeste EU-fuglebeskyttet-område (Havet mellem Korshage og Hundested nr. 102) er beliggende ca. 1,7 km vest for udbringningsarealerne. Nærmeste udbringningsareal til Natura 2000 område er areal 53-0.

Halsnæs Kommune vurderer på baggrund af naturområdernes målsætning, tålegrænser, baggrunds niveauet og den potentielle merbelastning, at ammoniakfordampningen fra udbringning af husdyrgødning ikke vil medføre en væsentlig merbelastning af beskyttede naturtyper. Med baggrund i afstanden til nærmeste og øvrige Natura 2000 områder vurderes ammoniakfordampning fra udbringning ikke at ville påvirke disse væsentligt.

Flere af udbringningsarealerne grænser op til vandløb der er målsatte samt til mindre vandløb uden målsætning. De nordlige målsatte vandløb har udløb til Kattegat og de sydlige målsatte vandløb afvander til Roskilde Fjord.

De sydligste udbringningsarealer ligger i oplandet til fosforfølsomt Natura 2000 område. Kravet til fosforoverskuddet er overholdt for den ansøgte drift og på baggrund af at beregningen i ansøgningssystemet viser, at der er fosforbalance, vurderes det at udbringning af husdyrgødning på arealerne i oplandet ikke vil påvirke Natura 2000 området væsentligt med fosfor.

Ingen af arealerne er beliggende i nitratfølsomme indvindingsområder, hvorfor der ikke er regnet på udvaskning til grundvandet. Størstedelen af arealer er beliggende i områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD). De øvrige arealer er beliggende i almindelige drikkevandsinteresser (OD). Det vurderes for arealer i områder med almindelige og særlige drikkevandsinteresser, at de generelle landbrugsregler er tilstrækkelige til at sikre grundvandet i disse områder.

Arealerne 21-1 og 1-0 er beliggende i nitratfølsomt indvindingsområder og må ikke modtage husdyrgødning hverken fra egen produktion eller ved tilført, hvilke der er sat vilkår til.

Ud fra oplysningerne om den anvendte mængde husdyrgødning ved nudrift og ansøgt drift samt oplysninger om N- og P-klasser for det ansøgte udbringningsareal viser beregningerne i ansøgningssystemet, at beskyttelsesniveauet for kvælstof og fosfor er overholdt.

Der er sat krav til dokumentation af sædskifte, gødningsplan, forpagtnings- og overførselsaftaler da det standardsædskifte og husdyrtryk, som ansøger oplyser, ligger til grund for beregningen af kvælstofudvaskningen og fosfor fra det ansøgte projekt.

I forhold til udspredning er BAT at tage højde for udspretningsarealets karakteristika, f.eks. jordens struktur og type, evt. skrånninger, klimatiske forhold, regn og vanding, anvendelse samt landbrugsmæssig praksis, inklusiv evt. sædskifte. Det vurderes at bedriften med de stillede vilkår lever op til BAT.

Halsnæs Kommunes samlede vurdering

På baggrund af ansøgningsmaterialet, samt kommunens registreringer af områdets grundvands-, vandløbs- og naturforhold, har Halsnæs Kommune vurderet, at miljøgodkendelsen, med de pågældende vilkår for anvendelse og drift af udspretningsarealerne, **ikke** vil medføre en væsentlig virkning på miljøet.

Det er derfor Halsnæs Kommunes opfattelse at:

- udspretningen kan ske uden væsentlig gene for naboer
- udspretningen sker under anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT),
- der er sikret en tilfredsstillende beskyttelse af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning.

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger overholder udvidelsen endvidere afskæringskriterierne. Derfor meddeler Halsnæs Kommune miljøgodkendelse til udbringningsarealerne på en række vilkår.

Ansøgningen er udløst af, at der søges om udvidelse/ændring af kvægproduktionen Sverkilstrupvejen 56, som i deres ansøgning søger om at afsætte kvæggødning (141,9 DE) til Amtsvejen 280, 3390 Hundested.

I før-situationen er der fra egen bedrift udbragt 34 DE svarende til 3.553 kg N/år og 600,70 kg P/år.

Der søges nu om godkendelse til udbringning af husdyrgødning fra i alt ca. 331 DE svarende til 33.395,5 kg N/år og 5.798,3 kg P/år.

Dette er fordelt som følgende:

- 34 DE kvæggødning fra egen bedrift
- 141,9 DE kvæggødning fra Sverkilstrupvejen 56
- 155 DE ingen aftale

Ansøger oplyser at der ikke er truffet aftale om levering af de 155 DE.

Udtalelse fra andre myndigheder

Da arealerne ikke ligger i andre kommuner eller nær nabo-kommunegrænser, har det ikke været relevant at indhente udtalelse fra andre kommuner.

Påvirkning af omgivelserne

I det følgende behandles det ansøgte i forhold til:

- BAT - bedste tilgængelige teknik
- Grundvand
- Overfladevand
- Natur
- Internationale naturbeskyttelsesområder

Der gives godkendelse til, at husdyrgødning svarende til 330,9 DE i kvæggylle kan udsprede på egne/forpagtede arealer som udgør 305,09 ha. Harmonikravet er dermed overholdt. Det ansøgte dyretryk er på 1,08 DE/ha på udbringningsarealet. De angivne DE er opgivet i henhold til den ved godkendelsestidspunktet gældende Husdyrgødningsbekendtgørelse.

BAT (bedste tilgængelige teknik) - Udbringning

Selvom der ikke er lavet et specifikt BAT-notat inden for plantebrug, så er det Halsnæs Kommunes opfattelse, at mange af elementerne i BAT-notat (BREF-dokument) for svine- og fjerkræbrug er universelle indenfor landbrugsområdet og derfor kan overføres til plantedrift.

BAT og godt landmandskab i forhold til udbringning er bl.a. følgende tiltag:

- at man afstemmer den producerede husdyrgødning med udspretningsarealet og afgrødens gødningsbehov og i forhold til anvendt kunstgødning
- at udbringning af gødning mm. skal foretages så tæt på det tidspunkt, hvor afgrøden har maksimalt næringsstoffoptag og størst vækst
- at man anvender BAT med hensyn til de maskiner man anvender til udspretning og om nødvendig nedpløjning af husdyrgødningen
- at man ved afgrødehøjde under 10 cm tilstræber at udbringe gødningen under ideelle vejrforhold dvs. kølig, fugtig og vindstille eller ved direkte nedfældning.
- at der tages højde for udspretningsarealets karakteristika, f.eks. jordens struktur og type, evt. skrånninger, klimatiske forhold, regn og vanding, anvendelse samt landbrugsmæssig praksis, inklusiv evt. sædskifte.

Halsnæs Kommune vurderer sammenfattende, at der med den beskrevne drift er taget de nødvendige forholdsregler under indtryk af økonomisk proportionalitet.

Det vurderes at den beskrevne drift med de stillede vilkår lever op til BAT.

Påvirkning af grundvand

Ingen af arealerne ligger i nitratfølsomme indvindingsoplande. Her er det grundvandsressourcerne, som danner grundlag for vandværkernes drikkevandsforsyning, særligt følsom for næringsstofbelastning.

Indsatsplan for Halsnæs Kommune indeholder umiddelbart ingen skærpede forhold til nedsivning af nitrat. Indsatsplanen har dog udpeget nitratfølsomme områder. I regionplanen 2005 – der stadigvæk gælder for grundvandsområdet indtil vandplanerne vedtages – er der retningslinier for nitratfølsomme områder.

En del af aftalearealer 1-0 og 21-0 ligger i nitratfølsomt område, men i henhold til det ansøgte projekt tilføres der ikke husdyrgødning til disse arealer. Der er sat vilkår til, at der ikke må udbringes husdyrgødning på de to arealer. Dette betyder at, der ikke stilles skærpede vilkår til de to arealer.

En del af alle arealerne er beliggende delvist i område med særlige drikkevandsinteresser (OSD) og i område med almindelige drikkevandsinteresser (OD). Det vurderes at de generelle landbrugsregler er tilstrækkelige til at sikre grundvandet.

Kort over drikkevandsområder er vedlagt (Bilag 4).

Påvirkning af overfladevand

Flere af udbringningsarealerne grænser op til eller er beliggende i umiddelbar nærhed af målsatte vandløb. Det nordlige vandløb der afvander til Kattegat (Nødebo Pumpekanal) har en lempet målsætning (C) hvorimod de sydlige målsatte vandløb der afvander til Roskilde Fjord har en generel målsætning (B).

Udbringningsarealerne er i nogle tilfælde vandløbsnære. Et enkelt areal (4-0) har en hældning mod vandløbet på 6 til 12 grader, de øvrige arealer har ikke hældninger over 6 grader ned mod vandløbene.

For de øvrige arealer med hældning <6 grader er det vurderet at erosion af udbragt husdyrgødning til vandløbene og søer under kraftige regnskyl ikke udgør en risiko, såfremt der oprettholdes en dyrkningsfri bræmme på 2 m jf. Vandløbslovens § 69.

Der er på arealet 4-0 registreret hældning på >6 grader og der gøres derfor opmærksom på at der jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsen ikke må udbringes flydende husdyrgødning i en bræmme på 20 m fra vandløbet, søens eller fjordens øverste kant.

Jf. Kommuneplan 2009-2020 må vandløbene ikke anvendes til formål, der hindrer fastholdelse eller opnåelse af de fastsatte

målsætninger. For alle målsatte vandløb er der i kommuneplanen fastsat krav til vand- og vandløbskvaliteten.

Det er derfor kommunes vurdering, at udspredding af gylle på de pågældende arealer, i sædvanligt omfang og efter gældende regler, ikke vil påvirke flora og fauna i de aktuelle vandløb.

På ovenstående grundlag vurderes det, at det ansøgte ikke vil være i modstrid med Kommuneplanens vandløbsmålsætning, samt Naturbeskyttelseslovens bestemmelser om beskyttede naturtyper.

Søer

Der er ingen søer målsat efter Kommuneplan 2009-2020 beliggende på udbringningsarealerne eller i umiddelbar nærhed. Flere af markerne er beliggende op til søer omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3, der er ingen stærkt skrånende arealer > 6 grader ved søerne (kilde: Danmarks Miljøportal). Erosion af udbragt husdyrgødning til søer under kraftige regnskyl vurderes på den baggrund ikke at udgøre en risiko, såfremt der oprettholdes en dyrkningsfri bræmme på 2 m jf. Vandløbslovens § 69.

Det er derfor Halsnæs kommunens vurdering, at udspredding af gylle på de pågældende arealer, i sædvanligt omfang og efter gældende regler, ikke vil påvirke flora og fauna i de aktuelle søer.

Marint opland

De sydligste vandløbssystemer afvander til Roskilde Fjord. Målsætningerne for fjorden er ikke opfyldt og forventes ikke opfyldt til 2015 i henhold til Vandrammedirektivet. Fjorden er påvirket af for store tilledninger af næringsstoffer (kvælstof og fosfor) fra oplandet, som bl.a. stimulerer væksten af planteplankton, søsalat og algebevoksninger på bundplanterne og dermed har en negativt effekt på miljøtilstanden i fjordene. Næringsstofbelastningen vanskeliggør derfor opfyldelsen af målsætningerne for fjorden. Hovedparten af næringsstofferne fra oplandet kommer i dag fra diffuse kilder, herunder især landbruget, mens bidraget fra byer og industri er blevet væsentligt reduceret via spildevandsrensning.

Jf. vandplanerne for Isefjord og Roskilde Fjord er der opgjort en samlet kvælstofudvaskning til Roskilde Fjord på 912 tons N/år. Bidrag fra både landbrug og spildevand.

De nordligste udbringningsarealer afvander til Kattegat. Kattegat opfylder i dag ikke målsætningen for miljøtilstanden. Kattegat er ligesom Roskilde Fjord påvirket af for store tilledninger af næringsstoffer (kvælstof og fosfor) fra oplandet. Generelt er algevæksten og bunddyrssamfundet i Kattegat meget artsrigt og kvalitetskravene til de biologiske parametre og sigtgybden er tæt på at være opfyldt. Dog har Kattegat de sidste sensommer

oplevet omfattende iltsvind i de bundnære vandmasser, hvilket hindre opfyldelsen af målsætningen. Hovedparten af næringsstofferne fra oplandet kommer i dag fra diffuse kilder, herunder især landbruget, mens bidraget fra byer og industri er blevet væsentligt reduceret via spildevandsrensning.

Jf. vandplanerne for Hovedvandopland Øresund er der opgjort en samlet kvælstofudvaskning til Kattegat på 67 tons N/år. Bidrag fra både landbrug og spildevand.

Nitrat

Beskyttelsesniveauet for nitrat er defineret som en skærpelse af det generelle harmonikrav ud fra nitratklasserne 1-3 som er de kvælstoffølsomme områder i forhold til hav og fjord. Afhængig af udbringningsarealernes placering, vil der på bedriftsniveau blive beregnet et samlet krav til hele bedriften. Reduktionspotentialet, som ligger bag nitratklassen, er et udtryk for, hvor stor en del af kvælstoffet der bliver tilbageholdt i oplandet og derved ikke kommer ud i de danske farvande.

Størstedelen af arealerne (ca. 256,42 ha) ligger i nitrat klasse 1 og dermed er det vurderet at oplandet er delvis robust og recipienten til oplandet er sårbar overfor kvælstofbelastning fra arealerne beliggende i oplandet. Ved beliggenhed i nitratklasser reduceres de generelle harmoniregler. Reduktionsprocenten er beregnet til 87,39, dvs. at de generelle harmoniregler for udbringningsarealet reduceres med 12,61 %. Derfor er de generelle harmoniregler reduceret fra 1,4 DE/ha til 1,22 DE/ha. For at overholde kravene til overfladevand ift. nitratudvaskning for det ansøgte projekt er der anvendt nedsat dyretryk for at kompensere for dette krav, hvilket der er sat vilkår til.

De øvrige arealer 48,66 ha. er beliggende i nitratklasse 0, hvorved det er vurderet, at de generelle harmoniregler er tilstrækkelige i forhold til kravet for overfladevand, og der er ikke stillet krav om skærpede vilkår.

Indholdet af næringsstoffer i husdyrgødningen har stor betydning for tabet af ammoniak, nitrat og fosfor til omgivelserne. Indholdet af kvælstof og fosfor i den producerede husdyrgødning beregnes på grundlag af normtal for næringsstof i husdyrgødning, udarbejdet af Danmarks JordbrugsForskning.

Referencesædskiftet er det sædskifte, som i forbindelse med beskyttelsesniveauet for nitrat og fosfor anvendes som udgangspunkt. Systemet fastlægger et referencesædskifte for alle bedriftens arealer, bortset fra arealer, der angives at have vedvarende græs per 1. januar 2007. For hver mark skal desuden aktivt vælges et sædskifte. Vælges samme sædskifte som referencesædskiftet i alle marker stilles ingen krav til sædskiftet i miljøgodkendelsen. Der er i ansøgt drift valgt det samme sædskifte som referencesædskiftet S2 og S4 alt efter jordtypen.

Ifølge den indsendte ansøgning viser beregninger, at det maksimale dyretryk, DE_{max} , er 1,22 DE/ha og det reelle dyretryk, DE_{reel} for ansøgt drift er 1,08 DE/ha. Da DE_{reel} er mindre end DE_{max} er beskyttelsesniveauet vedrørende nitratoverfladevand overholdt.

Udvaskningsberegningen viser, at N beregnet via Farm-N giver en maksimalt tilladelig udvaskning på 48,6 Kg N/ha og 47,8 Kg N/ha ved den ansøgte drift. Til sammenligning er N-udvaskningen i nudrift beregnet via Farm-N til 45,3 kg N/ha.

Dvs. udvaskningen øges med 2,5 kg N/ha i forhold til nudrift situationen. Der udvaskes altså 762,73 kg N pr år mere fra rodzonen på ejendommens areal (305,09 ha.) i ansøgt drift end i nudrift situationen.

Da arealerne er relative robuste, er det vurderet, at det ikke er nødvendigt at stille skærpede vilkår i forhold til kvælstof udover det generelle beskyttelsesniveau.

Udbringningsarealerne ligger i oplandet til henholdsvis Roskilde Fjord (256,42 ha) og Kattegat (48,66 ha). For alle arealerne gælder at da de ligger i et område med lille reduktionskapacitet (0-50 %).

Ud fra beregningerne i FARM-N går N-udvaskningen (Kattegat) på bedriftsniveau fra en maksimal udledning til vandmiljøet på ca. **2.204 kg N i nudrift** til ca. **2.326 kg N i ansøgt drift** dvs. en merbelastning på maksimalt ca. 122 kg N fra de ca. 49 ha på Amtsvejen 280 til vandløbene med udløb til Kattegat. Til Roskilde Fjord går N-udvaskningen på bedriftsniveau fra en maksimal udledning til vandmiljøet på ca. **11.616 kg N i nudrift** til ca. **12.257 kg N i ansøgt drift** dvs. en merbelastning på maksimalt alt 641 kg N fra de 256 ha på Amtsvejen 280 til Roskilde Fjord. Dette er beregnet som udvaskning fra rodzonen på udbringningsarealet, reduceret ift. arealernes minimale reduktionspotentiale 0-50 % uden yderligere omsætning i vandmiljøet. Der findes på nuværende tidspunkt ikke alment tilgængelige beregningsmodeller der kan beregne den eksakte resulterende udledning fra projektet til Roskilde Fjord og Kattegat.

Ansøgers maksimale samlede udvaskning af kvælstof (ca. 12.257 kg N pr. år) udgør ca. 1,3 % af den samlede udledning til Roskilde Fjord.

Ansøgers maksimale samlede udvaskning af kvælstof (ca. 2.326 kg N pr. år) udgør ca. 3,4 % af den samlede udledning til Kattegat.

Da den samlede kvælstofudledning fra husdyrbruget til Roskilde Fjord og Kattegat således udgør en lille del af den samlede udledning af kvælstof fra oplandet finder Halsnæs Kommune,

at der ikke i den konkrete sag er særlige forhold, som kan begrundes en fravigelse af det generelle beskyttelsesniveau i forhold til udledningen af kvælstof til det marinemiljø.

Fosfor

Med hensyn til fosfor så ligger ingen af udbringningsarealerne i opland til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor og på den baggrund er arealerne beliggende i fosforklasse 0. Der er derfor ingen restriktioner til fosfor udover de generelle harmoniregler.

Ud fra oplysningerne om den anvendte mængde husdyrgødning ved nudrift og ansøgt drift samt oplysninger om P-klasser for det ansøgte udbringningsareal, er det via ansøgningssystemet beregnet, at beskyttelsesniveauet for fosfor er overholdt. Udspreddingen må dog ikke være større, end harmonireglerne giver mulighed for og i henhold til det ansøgte projekt er der fosforbalance i forhold til den tilførte mængde husdyrgødning og P-afrørsel via afgrøderne/sædskifte.

I ansøgt drift udspreddes der 19,0 kg P/ha og der afføres 21,2 kg P/ha, hvilket giver et gennemsnitlig fosforunderskud på alle arealer på 2,2 kg P/ha.

Afskæringskravet (det maksimale fosforoverskud) er via ansøgningssystemet beregnet til 6,0 kg P/ha/år. Ejendommens fosforoverskud skal derfor være mindre end 6,0 kg P pr ha pr. år. Afskæringskravet er dermed overholdt og der udbringes 6,2 kg/år mindre fosfor end afskæringskravet. Fosforoverskuddet beregnes ud fra det aktuelle standardsædskifte og den deraf beregnede normoptagelse af fosfor samt tilførslen af fosfor fra husdyrgødning og anden organisk gødning.

I henhold til fosforberegningen i ansøgningssystemet for det ansøgte projekt er fosforunderskud beregnet til -2,2 kg P/ha/år svarende til en samlet fosformængde på ca. 6712 kg P/år på ejendommens arealer der fjernes via afgrøderne.

Det vurderes ud fra beregningerne, forekomsten af risikoarealer, samt det faktum at der er taget forbehold for stærkt skrånede arealer >6 grader ned til vandløb, og lovens beskyttelsesniveau er overholdt, at mængden af udbragt husdyrgødning ikke vil medføre en væsentlig øget miljøpåvirkning af Kattegat og Roskilde Fjord.

- Internationale naturbeskyttelsesområder – vandområder

Arealerne ligger i oplandet til Roskilde Fjord og en del af fjorden er udpeget til habitat- og fuglebeskyttelsesområde (nr. H120 og R105). Som nævnt i ovenstående er mer-udvaskning af kvælstof på 641 kg N/år fra udbringningsarealet i oplandet til Roskilde Fjord.

For slutrecipienten Habitatområde nr. H120 "Roskilde Fjord" er det vurderet, at den samlede belastning fra udbringningsarealet er lav ift. den samlede belastning af fjorden fra oplandet i Roskilde Kommune (ca. 1,3 %).

Jf. Habitatbekendtgørelsen⁶ er det med baggrund i ovenstående vurderet, at udvaskning af kvælstof, fosfor og ammoniakfordampning som følge af det ansøgte projekt ikke vil forringe området naturtyper og levestederne for arterne eller medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter som de internationale naturbeskyttelsesområder er udpeget på baggrund af. Kommunen har dermed vurderet, at projektet ikke vil påvirke Natura 2000-områderne væsentligt, og der er derfor ikke foretaget en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Vurderingen er lavet på baggrund af den viden og de beregningsmetoder kommunen har på området.

Påvirkning af natur

- Areal status

Alle arealer ligger i landzone og regionalt jordbrugsområde. En del arealer ligger i beskyttelsesområder for landskabs, natur- og kulturværdier. Andre arealer er beliggende i områder med landskabelige værdier, kulturhistoriske værdier og kulturmiljø. Næsten hele udbringningsarealet er beliggende i hvor man ikke ønsker skovrejsning.

Da markerne tidligere har modtaget husdyrgødning, vurderes det at det ansøgte ikke vil indebære en markant ændring i markdriften. Det vurderes endvidere at ved at udvise god landmandspraksis og at udbringningen af husdyrgødning sker i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen vil omlægning og andre jordbrugsaktiviteter ikke give anledning til markant øget påvirkning af områdets beskyttede naturtyper. Dette underbygges endvidere af at de 141,9 DE gylle, der er på nuværende tidspunkt er lavet aftale på, ikke nødvendigvis udbringes på samme areal hvert år, men der hvor det sædskiftemæssigt er mest hensigtsmæssigt for driften af arealerne i henhold til overholdelse af harmonikravet.

- Biologiske spredningskorridorer:

Ingen af arealerne ligger ved eller i biologiske spredningskorridorer.

- Beskyttede sten- og jorddiger

Ved sten- og jorddiger og lign. forstås menneskeskabte, linieformede forhøjninger af sten, jord, græstørv, tang eller lignende

⁶ Bekendtgørelse nr. 408 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter af 1. maj 2007

materialer, som fungerer eller har fungeret som hegn og har eller har haft til formål at markere administrative, ejendoms- eller anvendelsesmæssige skel i landskabet. Digerne er vigtige elementer i kulturlandskabet, som både viser tidligere tiders arealudnyttelse, ejendoms- og administrationsforhold, fungerer som levesteder og spredningskorridorer for dyr og planter og bidrager til et afvekslende landskab, ofte med egnstypiske digestrukturer.

Der er registreret beskyttede diger efter Museumslovens § 29a ved flere af ejendommens arealer. Digerne må ikke ændres eller fjernes uden kommunens tilladelse.

-Fredede fortidsminder

Idet der er gravhøje på eller ved udspretningsarealerne, gøres opmærksom på, at der i henhold til § 29f i Museumsloven ikke må foretages jordbehandling, gødes eller plantes (herunder også juletræer og lignende) på gravhøje og inden for en afstand af 2 m fra dem. Jf. § 18 i Lov om naturbeskyttelse må der endvidere ikke etableres ny beplantning eller foretages lignende ændring i tilstanden af arealet inden for 100 meters afstand fra gravhøje, medmindre kommunen meddeler dispensation hertil. Der er ikke registreret fredede fortidsminder indenfor udbringningsarealerne.

-Beskyttede naturtyper

På det vedlagte kort (bilag 3) er angivet, hvilke naturtyper der nær udbringningsarealerne er registreret efter § 3 i Lov om naturbeskyttelse. På bilag 2 er angivet de nærmeste § 3 arealer der endvidere er omfattet af husdyrlovens § 7.

De nærmeste § 3 naturarealer ift. udbringningsarealet er:

- ca. 20 m vest for udbringningsarealerne ligger et større moseområde med § 3 søer
- Grænsende op til areal 45-0 ligger et moseområde
- ca. 30 m vest for arealerne ligger et lille engområde
- Flere af de sydlige arealer er beliggende op til strandeng.
- Grænsende op til areal 37-0 ligger et mose areal.
- Indenfor ca. 7 m fra arealerne findes flere søer.

Nærmeste § 7 område jf. Husdyrloven:

- Vest for udbringningsarealerne ligger et overdrev. Et enkelt areal ligger inden for bufferzone II.

Naturområder (søer, vandløb, heder, moser og lignende, strandenge og strandsumpe, ferske enge og overdrev) der er beskyttede i henhold til § 3 i Lov om naturbeskyttelse må generelt ikke tilføres gødningsstoffer.

Ferske enge og overdrev må dog anvendes som før lovens ikrafttræden i 1992. Det vil sige at driften af arealerne ikke må intensiveres i forhold til årene før 1992. Dette indebærer bl.a. at de 2 naturtyper højst må tilføres samme mængde gødning som i perioden op til 1992. Naturenge/overdrev vil normalt slet ikke, eller kun i beskedent omfang, blive tilført gødningsstoffer.

Hovedreglen, med den nye miljøgodkendelsesordning, er, at etablering af bufferzoner om udpegede naturområder (§ 7 arealer), er taget det nødvendige hensyn til naturområder. Udbringning af flydende husdyrgødning på marker beliggende i en afstand på under 1.000 meter fra et § 7 areal er omfattet af krav om nedfældning efter husdyrgødningsbekendtgørelsens⁷ §§ 24 og 38. På det vedlagte kort (bilag 2 og 3) er angivet, hvilke naturtyper der er nær udbringningsarealerne. Der er registreret § 7 indenfor 1.000 m af et enkelt areal 8-0.

Ammoniakfordampning ved udbringning kan give anledning til i normale tilfælde en påvirkning på over 1 kg N/ha i op til ca. 20-30 meters afstand fra udbringningsarealet.

De sydlige arealer grænser op til § 3 strandeng. Baggrundsværdien for Halsnæs er i henhold til DMU 2007 på 10 kg N/ha. Tålegrænsen for strandenge er på 30-40 kg N/ha. Det vurderes at udbringningen ikke vil påvirke området i en negativ retning da tålegrænsen og baggrundsværdien ikke anses for overskredet.

Et større moseareal med søer er beliggende ca. 30 m fra udbringningsarealerne 6-0 og 15-0. Tålegrænsen for mose er på 5-25 kg N/ha. Dog vurderes det at der ikke er tale om en hængemose hvilket medfører, at tålegrænsen for mosen ligger i intervallet 10-25 kg N/ha. Da tålegrænsen og baggrundsværdien ikke er overskredet vurderer Halsnæs Kommune, at fordampningen i forbindelse med udbringningen på arealerne ikke vil påvirke området i en negativ retning. Dette understøttes endvidere i, at den dominerende vindretning i Halsnæs vurderes at være vestsydvest, hvilket vil medføre at en eventuel ammoniakfordampning vil blive ført bort i modsat retning af moseområdet og falde ned øst for mosen.

Det samme gør sig gældende for de øvrige § 3 arealer der er beliggende tæt på udbringningsarealerne. Foruden en enkelt mose er alle § 3 arealerne beliggende med vindretningen.

For mosen beliggende øst for udbringningsarealet 37-0 er det vurderet, at fordampning i forbindelse med udbringning af husdyrgødning ikke vil påvirke mosen i negativ retning. Baggrundsværdien for Halsnæs er i henhold til DMU 2007 på 10 kg N/ha. Tålegrænsen for mose ligger på 5-25 kg N/ha. Dog vur-

⁷ Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. nr. 1695 af 19/12/2006.

deres det at mosen ikke er en højmosé, hvorfor tålegrænsen for moser ligger fra 10-25 kg N/ha. Det vurderes at udbringningen ikke vil overskride tålegrænsen og baggrundsværdien. Det vurderes at ovenstående vurdering er gældende for mosen beliggende østnordøst for udbringningsareal 45-0.

Der er ikke lavet beregning af ammoniakdepositionen på de forekommende § 3 søer, da det vurderes at markbidraget ved alm. udvaskning til disse har et væsentligt større kvælstof belastning af søerne end N-depositionen fra udbringning af husdyrgødning vil give anledning til.

Internationale naturbeskyttelsesområder – Terrestrisk natur
Nærmeste EU-habitatområde er Tisvilde Hegn og Melby Overdrev nr. H119 beliggende ca. 5 km nordøst for udbringningsarealerne, jf. bilag 2.

Tibirke Bakker og Melby Overdrev er to store lysåbne arealer på klitter af varierende alder. Natura 2000-området er udpeget for at beskytte en række arter og naturtyper. Af arter drejer det sig om Stor Kærguldsmed og vandsalamander. Af naturtyper drejer det sig primært om en række typer af kystklitter og skove. Endvidere forekommer blandt andet naturtypen kildevæld samt forskellige sønaturtyper.

I dele af området lever bestande af markfirben og sandsynligvis også spidssnudet frø og arter af flagermus, der alle er internationalt beskyttede, men som ikke indgår i grundlaget for udpegningen af Natura 2000-områder.

Da arealerne ikke er beliggende indenfor internationale naturbeskyttelsesområder, vurderes ammoniakfordampning umiddelbart at være eneste potentielle påvirkning af de nævnte internationale naturbeskyttelsesområder.

Da der er ca. 5 km til nærmeste habitatområde med ammoniakfølsom natur vurderes ammoniakfordampning fra udbringning af husdyrgødning ikke at kunne påvirke habitatområdet pga. af afstanden.

Ammoniakdeposition aftager eksponentielt med afstand fra kilden. Ammoniaktabet fra udbringningen vil derfor heller ikke bidrage til målbar merbelastning af andre habitatområder eller internationale naturbeskyttelsesområder, da disse er beliggende længere væk.

Jf. Habitatbekendtgørelsen⁸ er det med baggrund i ovenstående vurderet, at ammoniakfordampning som følge af det ansøgte projekt ikke vil forringe området naturtyper og levestederne

⁸ Bekendtgørelse nr. 408 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter af 1. maj 2007

for arterne eller medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter som de internationale naturbeskyttelsesområder er udpeget på baggrund af. Kommunen har dermed vurderet, at projektet ikke vil påvirke Natura 2000-områderne væsentligt, og der er derfor ikke foretaget en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Vurderingen er lavet på baggrund af den viden og de beregningsmetoder kommunen har på området.

- Kumulativ effekt

I forhold til den kumulative effekt vurderes det, at driften og ejendommens udbringningsareal ikke i sig selv kan påvirke hav eller fjordområderne, men i kumulation med de øvrige landbrug i oplandet kan der være en påvirkning.

Driften af ejendommen sker i overensstemmelse med de generelle landbrugsregler og Husdyrlovens beskyttelsesniveauer, det vurderet, at det ansøgte projekt ikke vil medvirke til en væsentlig forringelse af forholdene i de marine områder.

Som nævnt i forrige afsnit udgør den maksimale udvaskning af kvælstof ca. 1,3 % af den samlede udledning til Roskilde Fjord og ca. 3,4 % til Kattegat.

I Halsnæs Kommune kan der ikke påvises en signifikant ændret husdyrtæthed i oplandet til recipienterne. Sammen med den stadig større fokus på tilpasning af næringsstofferne, som tilføres markene og det generelle krav om efterafgrøder, samt de generelle landbrugsregler og Husdyrlovens beskyttelsesniveauer, vurderer Halsnæs Kommune, at udledningen af næringsstoffer ikke giver anledning til en væsentlig merpåvirkning eller en forringelse af Natura 2000 områderne.

Når Vand- og naturplanerne foreligger, og de ekstra nødvendige undersøgelser er gennemført, kan Halsnæs Kommune foretage en vurdering af, om det er nødvendigt at reducere markoverskuddet yderligere for at undgå at projektet er til skade for Natura 2000 områderne. Dette kan gøres ved at kommunen tager projektet op til revurdering efter Husdyrgodkendelseslovens § 40 og meddeler de nødvendige påbud om reduktion af næringsstofudledningen.

Det vurderes derfor, at udvidelsen er i overensstemmelse med kommune- og regionplanens målsætninger samt Habitat- og Vandrammedirektivet, hvad angår de ferske overfladevande og de marine områder.

Det vurderes samlet for overfladevand at ansøgte projekt overholder det i Husdyrloven fastlagte beskyttelsesniveau for Roskilde Fjord og Kattegat. Der er ikke naturområder hvor det skønnes nødvendigt at indføre et strengere beskyttelsesniveau end det i loven anførte.

lft. ammoniakdeposition er der ikke undersøgt for kummulation, da arealerne ligger mere en 1.000 meter væk fra nærmeste § 7 område og Natura 2000 område.

- Artsfredninger, rødlistearter og Bilag IV-arter

I Habitatdirektivets Bilag IV er opført en række arter, som skal ydes streng beskyttelse overalt i deres naturlige udbredelsesområde, også uden for de udpegede habitatområder. Det indebærer for dyrearternes vedkommende blandt andet, at yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges, og for planternes vedkommende blandt andet, at arterne ikke må indsamles, plukkes eller ødelægges.

På baggrund af "Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007, Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" samt kommunens øvrige kendskab vurderes, at efterfølgende omtalte arter kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted nær udbringningsarealerne.

Der er ikke indberettet observationer til www.naturdata.dk om registreringer i projektområdet eller dets umiddelbare nærhed, og kommunen er ikke bekendt med forekomster af planter og dyr omfattet af artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistor eller bilag IV-arter.

Udbringning af husdyrgødning på de pågældende arealer vurderes at have en neutral effekt for de nævnte arter, da der ikke sker en ændret arealanvendelse, og da de fastsatte afskæringskriterier er overholdt. Der er derfor ikke stillet yderligere vilkår for at sikre ovennævnte arter.

En række dyr, som er omfattet af Habitatdirektivets bilag IV, kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på egnen omkring husdyrbruget. I det følgende gennemgås relevante dyrearter:

- Markfirben er udbredt over det meste af Danmark, men sjældent blandt andet i den vestlige del af Midtjylland. Egnede levesteder er eksempelvis heder, overdrev, klitter, vejkanter, jernbaneskråninger og grusgrave. Det vurderes, at arten ikke vil blive negativt påvirket af udvidelsen.
- Stor vandsalamander er almindelig i det meste af landet. Kommunen er ikke i besiddelse af oplysninger om artens eventuelle forekomst i området. Arten yngler i vandhuller, der ikke er beriget med næringssalte. Der ligger flere beskyttede søer i tilknytning til udbringningsarealer. Da der i henhold til Vandløbsloven § 69 er etableret 2 m bræmmer vurderes det, at arten ikke vil blive negativt påvirket af udvidelsen.
- Spidssnudet frø findes i næsten hele Danmark. De største bestande forekommer blandt andet i Vestjylland, og arten findes i sø, hvortil der er stillet vilkår samt sandsynligvis i

andre steder i forbindelse med husdyrbruget og udbringningsarealerne. Der ligger flere beskyttede søer i tilknytning til udbringningsarealer. Da der i henhold til Vandløbsloven § 69 er etableret 2 m bræmmer vurderes det, at arten ikke vil blive negativt påvirket af udvidelsen.

Det vurderes, at udvidelsen kun vil påvirke Bilag IV-arterne negativt ved alvorlige uheld i forbindelse med håndtering af husdyrgødningen (f.eks. udslip i forbindelse med udbringning af gyllen). Omvendt vurderes det, at lovlig håndtering af husdyrgødning indenfor udspretningsområdet ikke vil have nogen negativ effekt på arterne.

Halsnæs Kommune vurderer, at udvidelsen af bedriften ikke giver anledning til fastsættelse af specielle retningslinjer for naturbeskyttelse. Udvidelsen vurderes samlet ikke at være i strid med Kommuneplans retningslinjer for naturbeskyttelse.

Halsnæs Kommune har derfor samlet vurderet,

- at udvidelsen ikke væsentligt vil forringe tilstanden af beskyttede naturtyper såvel i som udenfor Natura 2000-områder, og
- at det på baggrund af den eksisterende viden om arternes udbredelse må antages, at udvidelsen ikke væsentligt vil forringe tilstand og levevilkår for truede plante- og dyrearter.⁹

Mangler i vurderingsgrundlaget

Miljøgodkendelsen og vurderingerne bygger på:

- Oplysninger, der er modtaget fra ansøger og dennes konsulent
- Kommunens egne oplysninger om områdets natur- og miljøforhold
- Områdets sårbarhed over for påvirkninger fra bedriften
- Kommuneplanens og Regionplanens målsætninger og retningslinjer

Kommunen er opmærksom på, at vurderingen af den kumulative effekt på natur og miljø bygger på et utilstrækkeligt grundlag, men som er det for tiden bedst mulige. F.eks. foreligger ikke ajourførte oplysninger om dyreholdet i det betragtede område, herunder specielt ikke om nyere ændringer heraf, udvidelser eller nedlæggelser. Der arbejdes på en forbedret udveksling af data på nationalt plan.

Endvidere er kommunens egne mål og forudsætninger om sårbarhed, tålegrænser mv. under løbende revision. Desuden er både beregningsmetoder og modeller, der skal anvendes for at

⁹ Jf. Skov- og Naturstyrelsens rødliste og habitatdirektivets lister med sårbare og beskyttelseskrævende arter.

forudsige påvirkninger fra såvel denne bedrift som fra bedrifter i et givet område under ét, tilsvarende under opbygning.

For Halsnæs Kommunes samlede vurdering af udvidelsen på Amtsvejen 280 gælder, at der ikke er væsentlige mangler i

de foreliggende oplysninger, og at alle afgørende miljø- og naturpåvirkninger indgår i vurderingen af dyreholdet.

Miljøteknisk beskrivelse

Oplysninger om ansøger og ejerforhold

Navn: Ditlev Hasselbalch
Adresse: Amtsvejen 280, 3390 Hundested
Telefon: 47 98 60 01

Husdyrgødning

Ansøgningen laves i forbindelse med miljøgodkendelse af kvægbedrift Sverkilstrupvejen 56, 3390 Hundested.

Ejendommen modtager svarende til 141,9 DE kvæggylle fra Sverkilstrupvejen 56, (Askebakkegaard). I før-situation er der modtaget 0 DE kvæggylle. Der er i før-situationen udbragt 34 DE fra egen besætning.

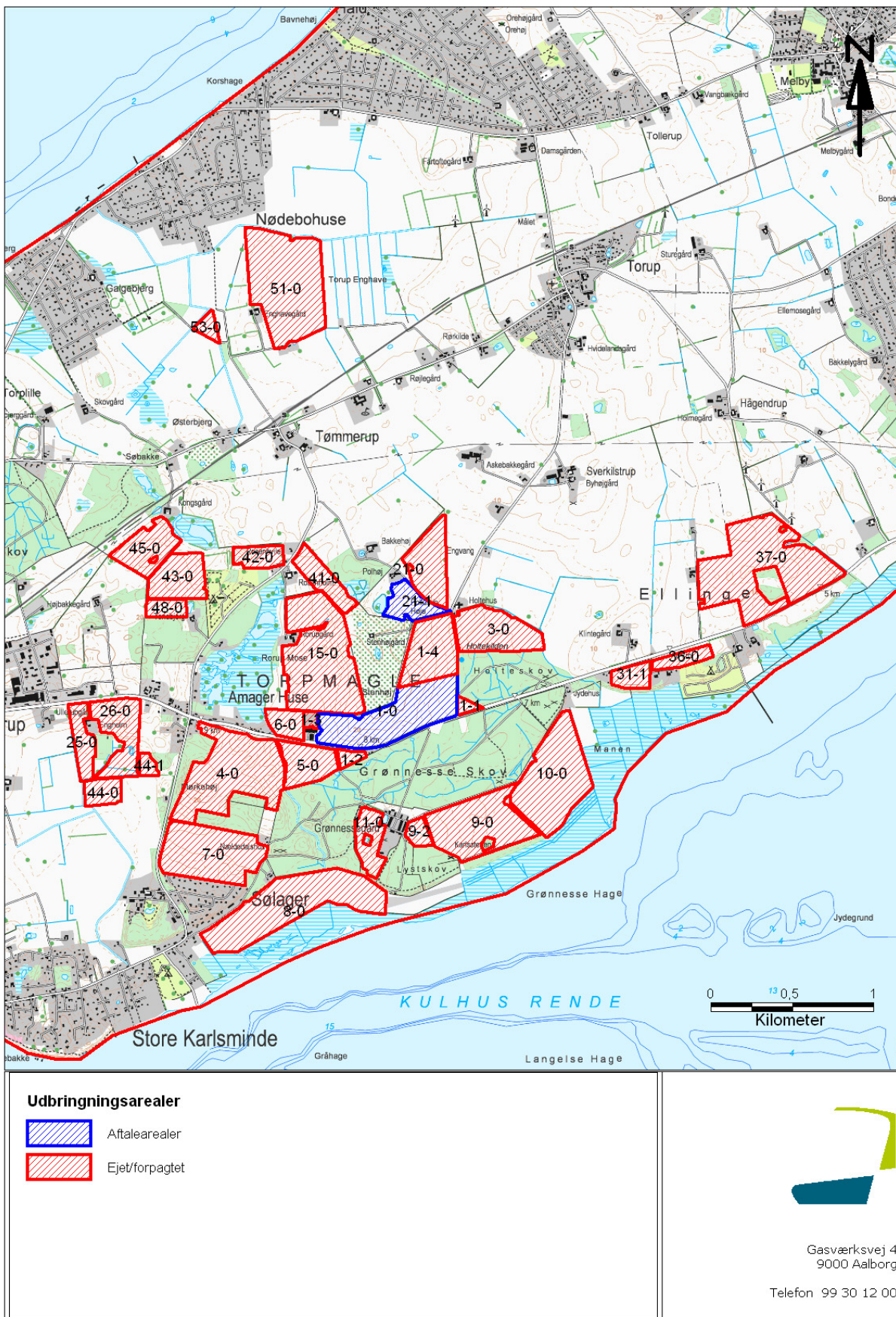
Udspretningsarealet er på 305,07 ha. Der er valgt et S4 og S2 sædskifte svarende til referencesædskiftet.

Der opbevares ikke husdyrgødning fra andre ejendomme, slam eller andet affald.

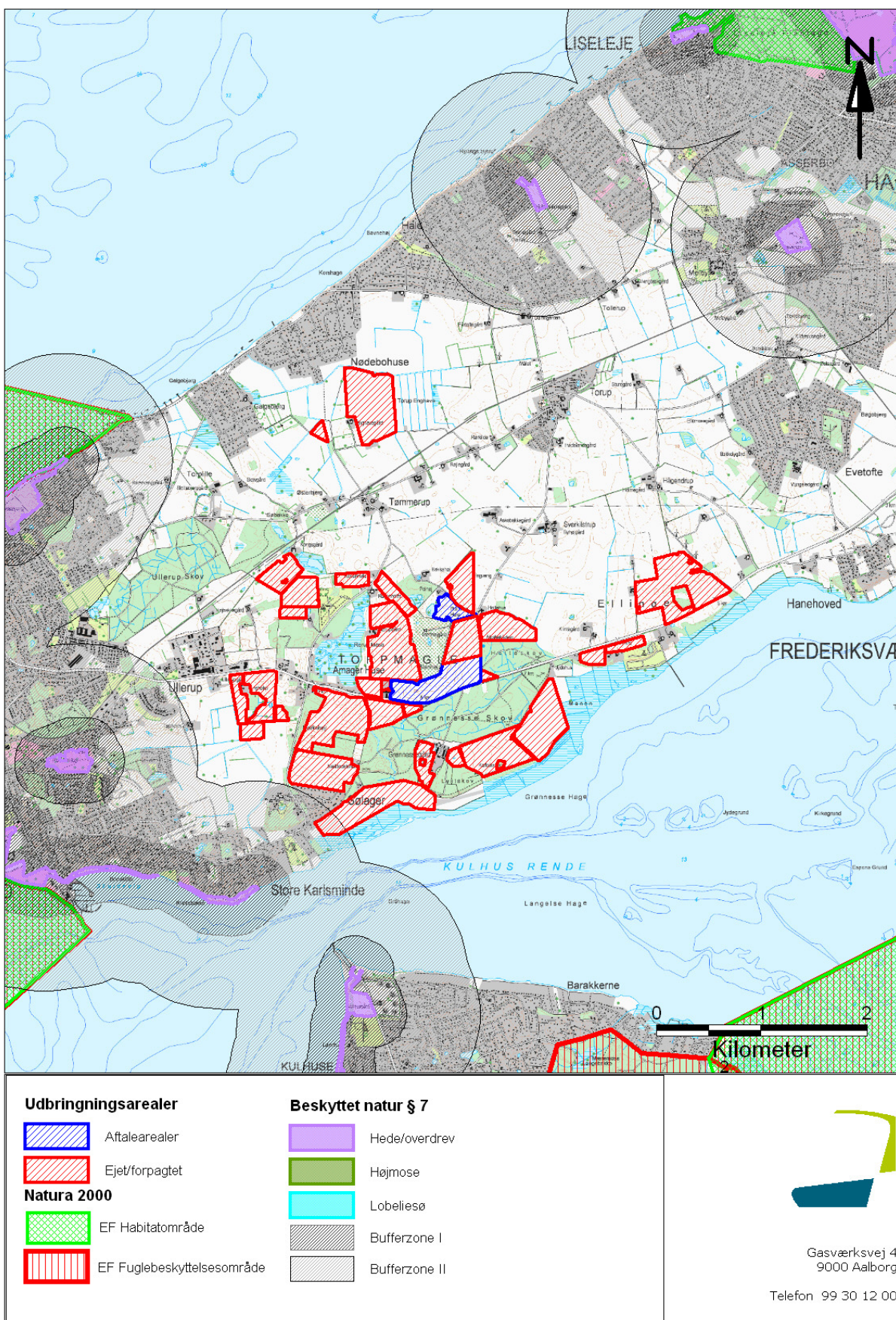
Gylleudbringning foretages med slæbeslanger og nedfælder.

Husdyrgødning udbringes under hensyn til afgrødernes vækstperiode, hvilket betyder en maksimal udnyttelse af næringsstoffer - før end afgrødernes maksimale vækst, hvor næringsstofferne forekommer. Udbringningen af husdyrgødningen afpasses efter afgrødernes behov. Der tilføres ikke husdyrgødning, når markerne er mættet med vand eller dækket af sne.

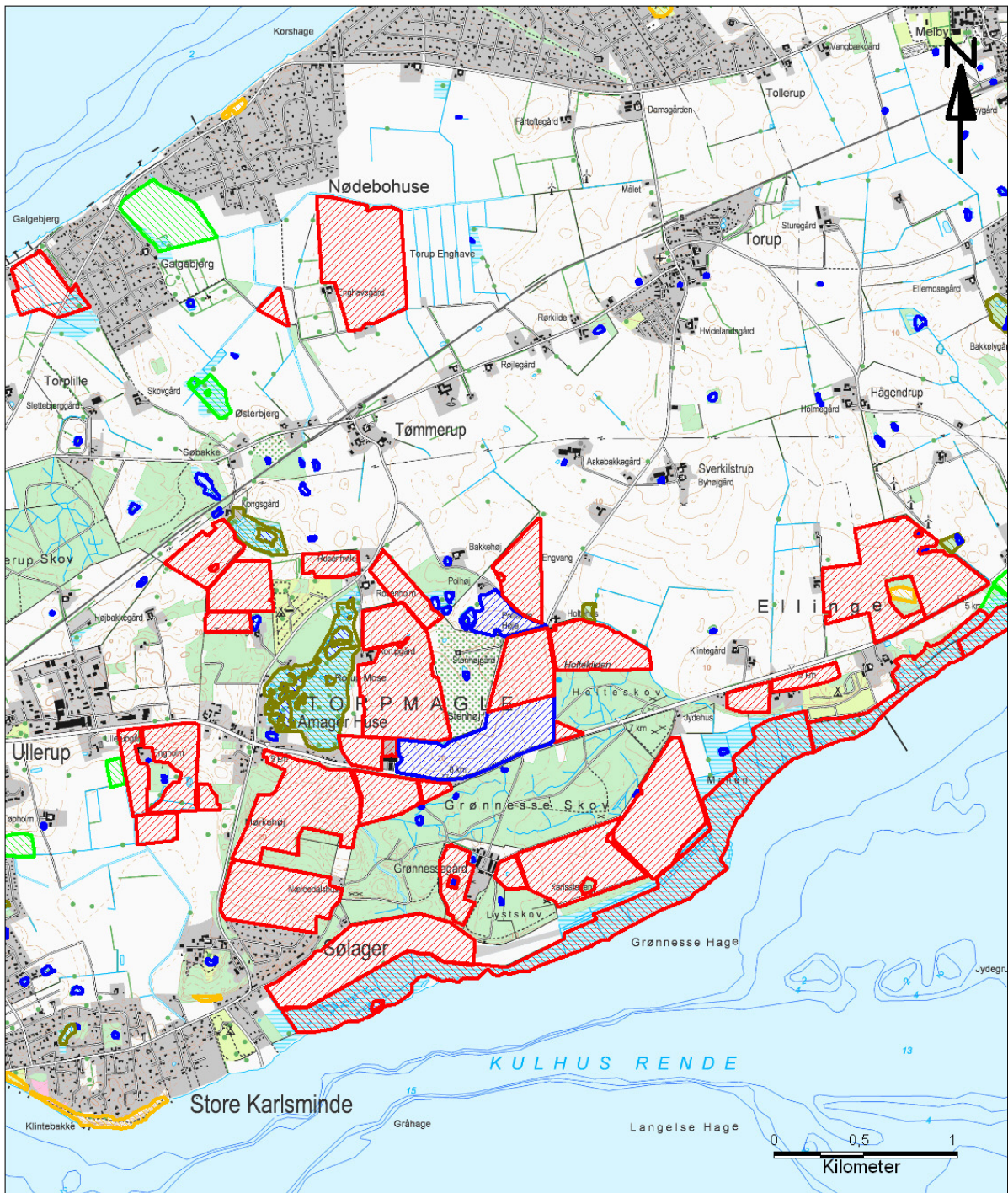
Bilag 1: Bruttoarealkort

Bilag 2: Arealer ift. § 7, Natura 2000-områder

Bilag 3: § 3 natur ved arealerne

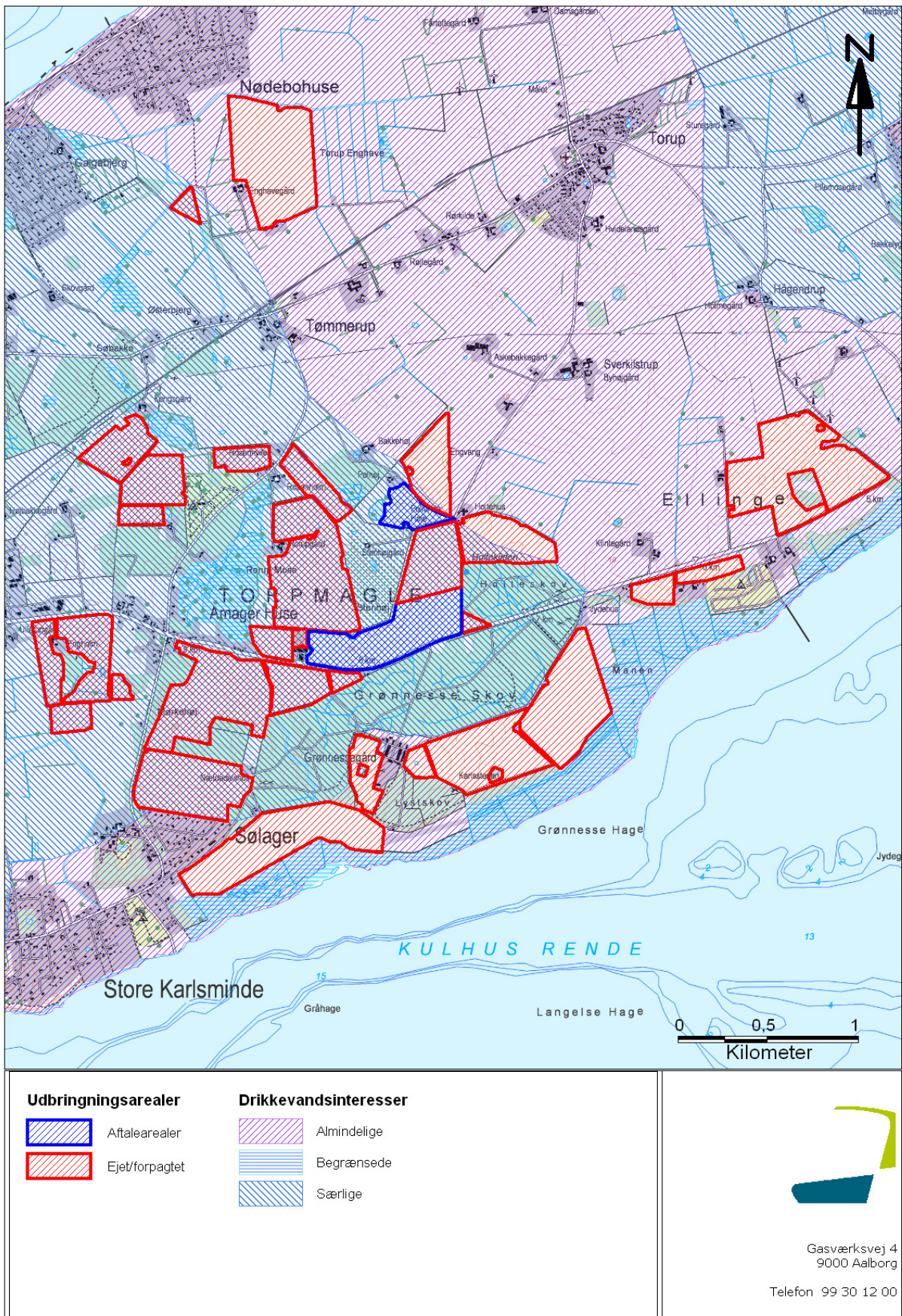

Udbringningsarealer	Beskyttet natur § 3
Aftalearealer	Eng
Ejet/forpagtet	Hede
	Mose
	Overdrev
	Strandeng
	Sø

Gasværksvej 4
9000 Aalborg
Telefon 99 30 12 00

Bilag 4: Drikkevandsområder

Gasværksvej 4
9000 Aalborg
Telefon 99 30 12 00